

1. Změňte souvětí tak, aby byl zcela zachován význam a vedlejší věta byla jiného druhu - viz příklady.

(a) Dostali jsme doporučení, abychom dovolenou v Tatrách odložili na srpen. (VV přívlastková)

Obměna souvětí: *Doporučili nám, abychom dovolenou v Tatrách odložili na srpen.* (VV předmětná)

nebo *Bylo nám doporučeno, abychom dovolenou v Tatrách odložili na srpen.* (VV podmětná)

(b) Každoročně se na první den rybolovu těšíme jako ten den, kdy jsme vzali pádlo poprvé do ruky. (VV přívlastková)

Obměna souvětí: *Každoročně se na první den rybolovu těšíme jako tenkrát, kdy jsme vzali pádlo poprvé do ruky.* (VV příslovečná časová)

(c) Byla zde pro nás možnost, že bychom přenocovali v chatě u rybníka. (VV přívlastková)

Obměna souvětí: *Bylo (pro nás) možné, že bychom přenocovali v chatě u rybníka.* (VV podmětná)

Ten člověk měl ve tváři výraz, jako by mu bylo vše jedno	
Speciální kotvy mají tu nevýhodu, že při větším větru uvíznou na dně řeky příliš pevně	
Při chytání kaprů je nutné ukotvit loď nejméně ve dvou bodech, aby se nemohla pohybovat	
Měl jsem tu smůlu, že mě na křižovatce zdržela dopravní zácpa	
Voda se po několikadenním stoupání ustálila teprve, když její sloupec nad vrcholem hory dosáhl pří metrů	
Ve vlnách kotvíme před, aby se nekrytou a zatíženou záď nenabírala do lodi voda	
Cítila jsem se slabě, jako by se mi podlamovala kolena	
Máme tu nevýhodu, že jsme poslední zápas prohráli.	
Všichni viděli, jak Petr odchází.	
Rodiče nám před týdnem napsali, abychom určitě přijeli.	
Nebylo by lepší, kdybychom tady do zítřka přenocovali?	

2. Změňte následující v souvětí se stejným významem, v němž jsou věty spojeny spojovacím výrazem v závorce.

(tedy, a tedy) Malí skaláci ubírají potravu kaprům a tak snižují jejich přírůstky.

(avšak) Přestože se čihadla prodávají v obchodech, dává většina rybářů přednost čihadlům vlastnoručně vyrobeným.

(proto) Skaláci se úžasně rychle množí, což u nich zaviňuje zpomalování růstu.

(nebot') Teprve se soumrakem se vydávají líni za potravou, a proto je podvečer nejlepší dobou pro jejich lov.

(přestože, ačkoliv, i když) Na některých vodách se líni chytají dobře i v ranních hodinách, ale téměř všude je doba jejich lovu poměrně krátká.

(že, až) Křičel hodně dlouho, takže z toho nakonec až ochraptěl.

3. Spojte vždy větu z levého sloupce s větou z pravého sloupce, aby vzniklo souvětí smysluplné a gramaticky správné.

Co můžeš udělat dnes,	tak to neodkládej na zítřek
Můžeš-li něco udělat dnes,	neodkládej to na zítřek.
Můžeš to udělat ještě dnes,	neodkládej na zítřek
Uděláš-li něco dnes,	nemusíš to odkládat na zítřek
Udělej to dnes,	tak to neodkládej na zítřek.

4. a) Spojte následující věty do podřadného souvětí. Pozor, někdy je třeba změnit ve vedlejší první větu a druhou ve větu hlavní. Pokuste se určit druh vedlejší věty ve vytvořeném souvětí.

Někdy chceme mít tapetu v koupelně, kuchyně nebo do dětského pokoje. Pak volíme raději vinyl.	
Vinylové tapety mají velkou výhodu. Při jejich lepení se lepidlo aplikuje výhradně na stěnu.	
Stav bratra zůstává nezměněn. To nám dnes sdělil lékař z nemocnice.	
Prospekt nám nabízí hotelové služby. Ty můžeme využít.	
Nabídli nám náhradní program. Ten jsme ale odmítli.	
Teď jsem si toho všiml. Kolem domu už dlouho obchází nějaký cizí člověk.	
Kolik ty boty stojí? Podívám se.	
Musím se soustředit. Nesmí mi uniknout ani slovo přednášejícího.	
Zajíc pelášil přes pole. Prášilo se za ním.	

Běžel rychle. Sotva dech popadal.	
Více prohrával. A více chtěl hrát.	
Hladina vody v rybníce byla nízká. Skoro bylo vidět dno.	
Nevěřím ti: ty ten rybník přeplaveš?	

5. Změňte spojení uvozovací věty a přímé řeči na podřadné souvětí.

Petr se zeptal: „Dostali jste můj dopis?“

Otec mi připomenul: „Nezapomeň nechat klíče od schránky u sousedů.“

„Zkuste jet na týden do lázní,“ poradil lékař matce.

Prý se říká: „Sytý hladovému nevěří.“